

Khai thác nguồn lợi thủy sản theo hướng bền vững

Thái Bình có nhiều thế mạnh để phát triển ngành thủy sản, đặc biệt là lĩnh vực khai thác. Thời gian qua, cùng với đẩy mạnh khai thác thủy sản, tỉnh chú trọng thực hiện các giải pháp nhằm bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản theo hướng bền vững.

Tàu cá của ngư dân Thái Thụy ra khơi đánh bắt thủy sản.

Tính đến tháng 10/2019, toàn tỉnh có 1.145 tàu cá với tổng công suất máy 91.174,12CV, trong đó 304 tàu có công suất trên 90CV. Số phương tiện khai thác xa bờ tăng, khai thác gần bờ giảm; việc đóng mới, cải hoán đội tàu đánh bắt xa bờ được đẩy mạnh. Tàu thuyền cũng được phân theo nghề gồm: nghề lưới kéo 204 chiếc, nghề lưới rê 598 chiếc, nghề lưới vây 14 chiếc, nghề lưới chụp 4 chiếc, dịch vụ hậu cần 56 chiếc, nghề lồng bẫy 13 chiếc, khai thác nhuyễn thể 256 chiếc. Năm 2019, sản lượng khai thác thủy sản toàn tỉnh ước đạt 85.350 tấn (tăng 7,22% so với năm 2018), giá trị sản xuất ước đạt 1.305 tỷ đồng.

Ông Nguyễn Văn Chiến, Phó Giám đốc Sở

Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cho biết: Để phát triển nghề khai thác thủy sản hiệu quả, an toàn và bền vững, ngành thủy sản đã tăng cường công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức cho người dân về bảo vệ nguồn lợi thủy sản. Năm 2019, toàn tỉnh đã tổ chức 27 lớp tập huấn Luật quy định về quản lý nuôi trồng, khai thác thủy sản năm 2017 và các văn bản hướng dẫn thi hành Luật quy định về quản lý nhân dân; phát hành 30 đĩa CD phát thanh tuyên truyền về chống khai thác bất hợp pháp; cấp phát 250 thiết bị khai thác, thu mua thủy sản, báo cáo

khai thác thủy sản cho các chủ tàu cá trong tỉnh; cấp 100 phao cứu sinh phục vụ công tác phòng, chống lụt, bão, tìm kiếm cứu hộ, cứu nạn cho ngư dân; tổ chức cho các chủ tàu ký cam kết thực hiện nghiêm các quy định của pháp luật về khai thác và bảo vệ nguồn lợi thủy sản; tổ chức 3 đợt thả giống thủy sản ra vùng nước tự nhiên với hơn 37.900 con giống nhằm phục hồi và tái tạo nguồn lợi thủy sản.

Cùng với công tác tuyên truyền, các cơ quan chức năng cũng thường xuyên kiểm tra, theo dõi tình hình, hoạt động của đội tàu thuyền trong tỉnh; hướng dẫn, bảo đảm an toàn cho người và tàu cá hoạt động

trên biển; triển khai lắp đặt máy giám sát hành trình cho các tàu cá có chiều dài thân tàu từ 15m trở lên. Trong năm 2019 đã tổ chức 9 cuộc thanh tra, kiểm tra, kiểm soát trên biển; tuyên truyền, nhắc nhở 179 lượt phương tiện khai thác thủy sản trên vùng biển Thái Bình, vùng cửa sông, ven biển; phát hiện, lập biên bản vi phạm hành chính đối với 4 chủ tàu cá có hành vi vi phạm hành chính, thu nộp ngân sách nhà nước 22 triệu đồng.

Trước việc ngành thủy sản trong nước bị Ủy ban châu Âu phạt "thẻ vàng" cảnh báo tình trạng khai thác hải sản trái phép, tỉnh đã cùng các địa phương trong nước triển khai các giải pháp cấp bách khắc phục tình trạng khai thác bất hợp pháp, không khai báo và không theo quy định. Ông Bùi Xuân Cũ, ngư dân xã Nam Thịnh (Tiền Hải) cho biết: Tàu cá của gia đình tôi có công suất máy hơn 820CV, chiều dài thân tàu gần 28m, đáp ứng đủ điều kiện khai thác xa bờ. Thông qua công tác tuyên truyền của các cơ quan chức năng, tôi luôn tuân thủ việc khai thác, đánh bắt đúng ngư trường đã đăng ký là vịnh Bắc

Độ; đồng thời, ký cam kết không vi phạm khai thác trái phép ở vùng biển nước ngoài và bảo đảm an toàn hoạt động nghề cá. Việc chấp hành nghiêm các quy định nhằm bảo đảm an toàn cho chính bản thân những người làm nghề cá chúng tôi.

Nhờ triển khai quyết liệt, đồng bộ các giải pháp nên nhận thức của các tầng lớp nhân dân, đặc biệt là cộng đồng ngư dân về khai thác và bảo vệ nguồn lợi thủy sản cũng như những quy định chống khai thác bất hợp pháp có chuyển biến tích cực. Các phương tiện đánh bắt xa bờ không để xảy ra tình trạng vi phạm trong khai thác. Hiện tượng ngư dân sử dụng các công cụ, phương pháp khai thác thủy sản mang tính hủy diệt như xung điện, chất độc, chất nổ đã giảm, chuyển dần sang các nghề khai thác đang được khuyến khích như nghề câu, chụp mực, lưới rê, lồng bẫy... Một số chủ phương tiện đánh bắt đã cải hoán, nâng cấp công suất máy tua để chuyển đổi khai thác ven bờ kém hiệu quả sang khai thác thủy sản xa bờ cho hiệu quả kinh tế cao và thân thiện với môi trường.

Lực lượng chức năng tuyên truyền, nhắc nhở các tàu thuyền đánh bắt thủy sản bảo đảm đúng quy định.

VŨ AN Khoai tây rớt giá

Thời điểm này, nông dân xã Vũ An (Kiến Xương) đang thu hoạch khoai tây vụ đông. Tuy nhiên, do thời tiết bất lợi nên năng suất khoai tây giảm, so với mọi năm giá thu mua giảm sâu ngay từ đầu vụ.

Thương lái thu mua khoai tây cầm chừng và yêu cầu lựa chọn khắt khe hơn.

Gia đình bà Đặng Thị Mạch, thôn An Diêm trồng hơn 4 sào khoai tây Đức. Mọi năm, khoai tây thu hoạch đến đâu thương lái thu mua đến đó với giá từ 7.000 - 8.000 đồng/kg. Trừ mọi chi phí, gia đình bà thu về gần 3 triệu đồng/sào. Còn vụ đông năm nay, ngay từ đầu vụ, thương lái chỉ mua với giá 5.000 - 5.500 đồng/kg. So với chi phí đầu tư phân bón, giống, làm đất hết hơn 1 triệu đồng/sào, gia đình không thu được bao nhiêu. Bà Mạch chia sẻ: Vụ đông này gia đình tôi chỉ thu hơn 3 tạ củ khoai tây/sào. Giá thu mua đã thấp, thương lái chỉ chọn thu mua những củ to còn những củ nhỏ và có nhọt loại ngay tại ruộng. Bây giờ không còn nhà ai có lợn nên khoai tây bị loại chất đống ở ruộng. Nhiều gia đình phải chờ thương lái đến mới thu hoạch.

Cũng như gia đình bà Mạch, gia đình ông Đặng Văn Lương, thôn Phụng Thượng trồng hơn 4 sào khoai tây Đức. Năm nay, gia đình ông và nhiều gia đình ở Vũ An phải thu hoạch cầm chừng để chờ thương lái đến thu mua mặc dù khoai đã đến kỳ thu hoạch. Ông Lương tâm sự: Tết đến nơi rồi, bà con sốt ruột lắm. Khoai tây thì vẫn đầy đồng mà tiêu thụ chậm quá. Đầu mùa giá đã rớt vậy thì không biết đến thời điểm thu hoạch rồi có rớt đáy như vài năm trước không... Mọi năm, thời điểm này bà con phấn khởi ra mặt nhưng năm nay ai cũng buồn, lo lắng khi làm vào cảnh "được mùa rớt giá".

Bà Hoàng Thị Biên, thôn Tri Lễ, xã Vũ Lễ (Kiến Xương), thương lái thu mua khoai tây ở xã Vũ An chia sẻ: Mỗi ngày tôi thu mua 3 - 4 tấn khoai tây để tiêu thụ

tại các tỉnh miền Bắc. Mặc dù cận tết nhưng sức mua giảm nên giá cả cũng giảm so với mọi năm. Về cơ bản năm nay mẫu mã khoai tây kém hơn nên yêu cầu lựa chọn mua cũng cao hơn, khắt khe hơn.

Vụ đông năm 2019, xã Vũ An trồng hơn 70ha khoai tây, chiếm gần 60% diện tích cây vụ đông của địa phương. Thời điểm thu hoạch khoai tây từ 25/12/2019 - 20/1/2020. Ông Nguyễn Quang Thế, Giám đốc HTX SXKD DVNN xã Vũ An cho biết:

Cây khoai tây ở Vũ An trồng chủ yếu ở 3 thôn An Diêm, Phụng Thượng và Đô Lương... Đây là những thôn tập trung cánh đồng 4 vụ và có truyền thống trồng khoai tây từ nhiều năm nay. Năm nay ít mưa nên khoai tây không được cù, lượng củ nhỏ, nhọt nhiều hơn. Cùng với đó, thương lái yêu cầu cao hơn nên lượng khoai tây bị loại nhiều. Ngày đầu vụ, thương lái thu mua với giá 7.000 đồng/kg nhưng chỉ hai ngày sau đó đã giảm mạnh với giá thu mua dao động từ 5.000 - 5.500 đồng/kg. Trước đây, số khoai tây củ nhỏ bà con lựa chọn làm giống cho vụ sau còn phần lớn đem về nhà cho gia súc, gia cầm ăn kèm nhưng năm nay phát sinh bệnh dịch tả lợn châu Phi nên đàn lợn trong dân không còn nhiều. Số khoai tây loại bà con chủ yếu để lại ruộng làm phân bón...

Những năm được mùa, giá cao, bà con Vũ An trúng đậm vụ khoai tây với lợi nhuận từ 2,5 - 4 triệu đồng/sào. Mặc dù trồng nhiều nhưng bà con vẫn trồng theo hình thức "tự sản, tự tiêu", chưa hình thành liên kết sản xuất nên thị trường tiêu thụ và giá cả bấp bênh. Ông Vũ Đình Đoàn,

Trưởng thôn Đô Lương chia sẻ: Năng suất khoai tây vụ đông năm 2019 ở địa phương chỉ đạt từ 3 - 3,5 tạ/sào, trong khi đó lượng thương lái thu mua loại 1 chỉ trên dưới 1,2 tạ/sào. Nhiều gia đình trong thôn không thu được đồng nào vì khoai tây bị hà, ghè nên không bán được. Nông dân chúng tôi mong muốn các doanh nghiệp tổ chức liên kết sản xuất, thu mua nông sản, nhất là khoai tây để bà con yên tâm sản xuất, không phụ thuộc nhiều vào thương lái.

Theo Chủ tịch UBND xã Vũ An Nguyễn Giang Đông: Là một trong những địa phương có thế mạnh về trồng cây màu, từ nhiều năm nay nông dân Vũ An tích cực trồng cây vụ đông. Đặc biệt, một số loại cây đã sản xuất theo hướng liên kết, bao tiêu sản phẩm như ngô, dưa gang, đậu tương rau... Đối với cây khoai tây, bà con vẫn duy trì trồng theo truyền thống, lợi nhuận phụ thuộc nhiều vào thị trường tiêu thụ nhỏ lẻ trong và ngoài tỉnh. Để tận dụng quỹ đất và tạo nguồn thu nhập cho người dân, ngay sau khi kết thúc vụ khoai tây này, địa phương sẽ vận động bà con chuyển sang trồng cây màu xuân - hè năm 2020 với diện tích 70 - 72ha, trong đó đưa vào trồng giống lạc TB25, phần đầu diện tích trồng 22ha. Đây là loại cây trồng mới mà địa phương liên kết với Công ty Cổ phần Tập đoàn Thái Bình Seed... Đây hứa hẹn sẽ là hướng đi hiệu quả, góp phần mở rộng quy mô vùng liên kết sản xuất nông sản ở địa phương, nâng cao thu nhập cho bà con nông dân.

TẮT ĐẠT

Ông Vũ Kim Cán, Phó Chi cục trưởng Chi cục Thủy sản (Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn)

Năm 2020, sản lượng khai thác thủy sản toàn tỉnh phần đầu đạt trên 90.000 tấn. Để đạt mục tiêu đề ra, các địa phương tiếp tục khuyến khích ngư dân khai thác theo tổ đội sản xuất để giúp nhau trong khai thác; xây dựng chuỗi liên kết từ khai thác, thu mua và cung cấp dịch vụ hậu cần ngay trên biển; thực hiện các biện pháp bảo đảm an toàn cho người và phương tiện hoạt động trên biển. Ngành thủy sản tiếp tục phối hợp với các cơ quan chức năng thực hiện đồng bộ, hiệu quả các biện pháp nhằm phát triển hoạt động khai thác thủy sản cũng như bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản.

Thượng úy Bùi Hải Đăng, Hải đội 2, Bộ đội Biên phòng tỉnh, Phó thuyền trưởng Tàu kiểm ngư KN-605 TB

Để tránh tình trạng khai thác thủy sản trái phép, chúng tôi phối hợp chặt chẽ với các lực lượng chức năng bám sát địa bàn, xử phạt, tăng cường tuần tra, kiểm soát trên biển, theo dõi tình hình, hoạt động của ngư dân để kịp thời phát hiện hành vi vi phạm quy định về khai thác và bảo vệ nguồn lợi thủy sản. Từ đó có biện pháp ngăn chặn như nhắc nhở, cảnh báo, xử phạt, yêu cầu chủ phương tiện khai thác thủy sản không được phép hoạt động khi chưa bảo đảm các quy định của pháp luật về hoạt động thủy sản.

Ông Đỗ Quang Trung, xã Thái Thượng (Thái Thụy)

Nhà tôi có 6 tàu đánh bắt cá và tàu dịch vụ hậu cần nghề cá. Hiện tôi đã lắp đặt máy giám sát hành trình cho 4 tàu để quản lý hoạt động các tàu cá của gia đình. Đây là việc làm thiết thực giúp chúng tôi nắm bắt được vị trí đang khai thác, neo đậu ở vùng biển nào, từ đó tránh được việc khai thác không đúng ngư trường. Thiết bị giám sát hành trình tàu cá cũng cảnh báo diễn biến của thời tiết, thiên tai, qua đó chúng tôi chủ động hơn các biện pháp bảo vệ an toàn cho người và phương tiện trong quá trình hoạt động trên biển.

THANH HUYỀN

Làm giàu từ trồng nấm

Thấy việc chăn nuôi lợn, gà hay bị ảnh hưởng bởi dịch bệnh nên vợ chồng đáng viên trẻ Lại Hoàng Tuyển, thôn Đông Lang, xã Đông Vinh (Đông Hưng) đã mạnh dạn chuyển đổi sang trồng nấm, cho thu nhập cao. Cẩm tấm bằng bác sĩ thú y trên tay nhưng Lại Hoàng Tuyển lại chọn về quê làm nông nghiệp. Vợ Tuyển - cô kỹ sư nông nghiệp cũng xin nghỉ việc theo chồng về quê khởi nghiệp từ nuôi gà, lợn để phát triển kinh tế gia đình. Hai vợ chồng đã vay mượn hàng trăm triệu đồng đầu tư xây dựng chuồng trại nuôi hàng trăm con lợn, gà trên diện tích 7.200m² đất chuyển đổi. Là đảng viên trẻ, không ngại khó,

ngại khổ, tinh thần gương mẫu, xung kích, dám nghĩ, dám làm nên Tuyển nghĩ với những kiến thức hai vợ chồng đã được trang bị từ nhà trường và học hỏi từ sách, báo việc chăn nuôi của mình sẽ thành công. Nhưng do ảnh hưởng của dịch bệnh, thị trường tiêu thụ không ổn định nên việc chăn nuôi không hiệu quả, kinh tế gia đình gặp nhiều khó khăn.

Lại Hoàng Tuyển cho biết: Khi còn ngồi trên ghế giảng đường, vợ mình đã được học nghề trồng nấm, vì vậy hai vợ chồng quyết định dừng việc nuôi lợn, gà, chuyển sang trồng nấm sò. Làm nấm cũng vất vả, cũng có dịch bệnh, khi nấm bị bệnh thì chỉ còn cách tiêu hủy, do vậy phải tuân

thủ nghiệm quy trình, các công đoạn làm nấm. Trước tiên, phải xử lý nguyên liệu làm nấm bằng vôi bột rồi phối trộn nguyên liệu, đóng thành bịch, cho vào hấp để thanh trùng, cấy giống, nuôi sợi, treo bịch, rạch bịch, chăm sóc, tưới nước thường xuyên, canh độ ẩm, 25 - 30 ngày sau treo bịch sẽ được thu hái nấm... Theo Tuyển, để có sản phẩm nấm sò chất lượng cao, công đoạn nào cũng quan trọng nhưng trước hết phải làm tốt công đoạn đầu là ủ nguyên liệu. Tuyển chọn trồng nấm sò trên nguyên liệu là bông vải bởi đây là nguồn nguyên liệu dễ mua, giá rẻ, tận dụng phế phẩm từ các nhà máy sản xuất bông vải và sợi trong tỉnh nên đem lại lợi nhuận cao. Thời gian tốt

Lại Hoàng Tuyển chăm sóc nấm.

nấm trồng từ tháng 8 năm trước đến tháng 4 (âm lịch) năm sau. Để giảm thời gian, nhân công, Lại Hoàng Tuyển đã đầu tư máy đóng bịch, hệ thống tưới nước tự

động cho nấm. Dù là năm đầu tiên vào học vừa làm vừa tích lũy kinh nghiệm nhưng có số lượng nấm của Tuyển cũng đã cung ứng ra thị trường trên 5 tấn nấm

thành phẩm, bán với giá 40.000 - 50.000 đồng/kg, thu được 200 - 250 triệu đồng, giải quyết việc làm cho 5 người gồm hai vợ chồng và 3 lao động địa

phương. Bà Nguyễn Thị Nhân, thôn Đông Lang, xã Đông Vinh cho biết: Lúc mới được nhận vào làm tôi không biết việc nhưng được Tuyển hướng dẫn tỉ mỉ nên chỉ sau một thời gian ngắn tôi đã thành thạo các công việc này, hợp với sức khỏe của những người cao tuổi. Mỗi tháng tôi được trả 3 triệu đồng, hơn hẳn làm ruộng.

Cơ sở sản xuất nấm mới đi vào hoạt động được hơn 1 năm nhưng với sự năng động, nhạy bén, Lại Hoàng Tuyển đã tìm được đầu ra ổn định cho sản phẩm. Đặc biệt, Tuyển còn tận dụng cả kênh bán hàng qua mạng internet, khách đăng ký mua rất đông, triển vọng tốt. Với thị trường tiêu thụ đa dạng như vậy nên vào thời điểm thời tiết hanh khô, nấm không nâng suất, cơ sở của Tuyển không đủ hàng để giao cho khách.

Dù bận rộn với việc sản

xuất nấm song Lại Hoàng Tuyển vẫn sắp xếp thời gian tham gia đầy đủ các buổi sinh hoạt đảng tại Chi bộ thôn Đông Lang, tích cực phát biểu ý kiến, xây dựng Chi bộ ngày càng vững mạnh. Từ năm 2014 được kết nạp Đảng đến nay, Tuyển luôn gương mẫu, đi đầu trong các phong trào thi đua của thôn, của xã, nhất là thi đua phát triển kinh tế, xây dựng nông thôn mới.

Hiện Lại Hoàng Tuyển đang nghiên cứu để có thể trồng nấm 12 tháng trong năm chứ không phải 9 tháng như hiện nay. Gia đình cũng sẽ đầu tư thêm máy móc, kỹ thuật, mở rộng diện tích trồng nấm và sản xuất theo kinh nghiệm, hướng dẫn kỹ thuật cho những ai có cùng đam mê nhằm đưa nghề trồng nấm trên bông vải phát triển rộng rãi.

THU HIỀN